

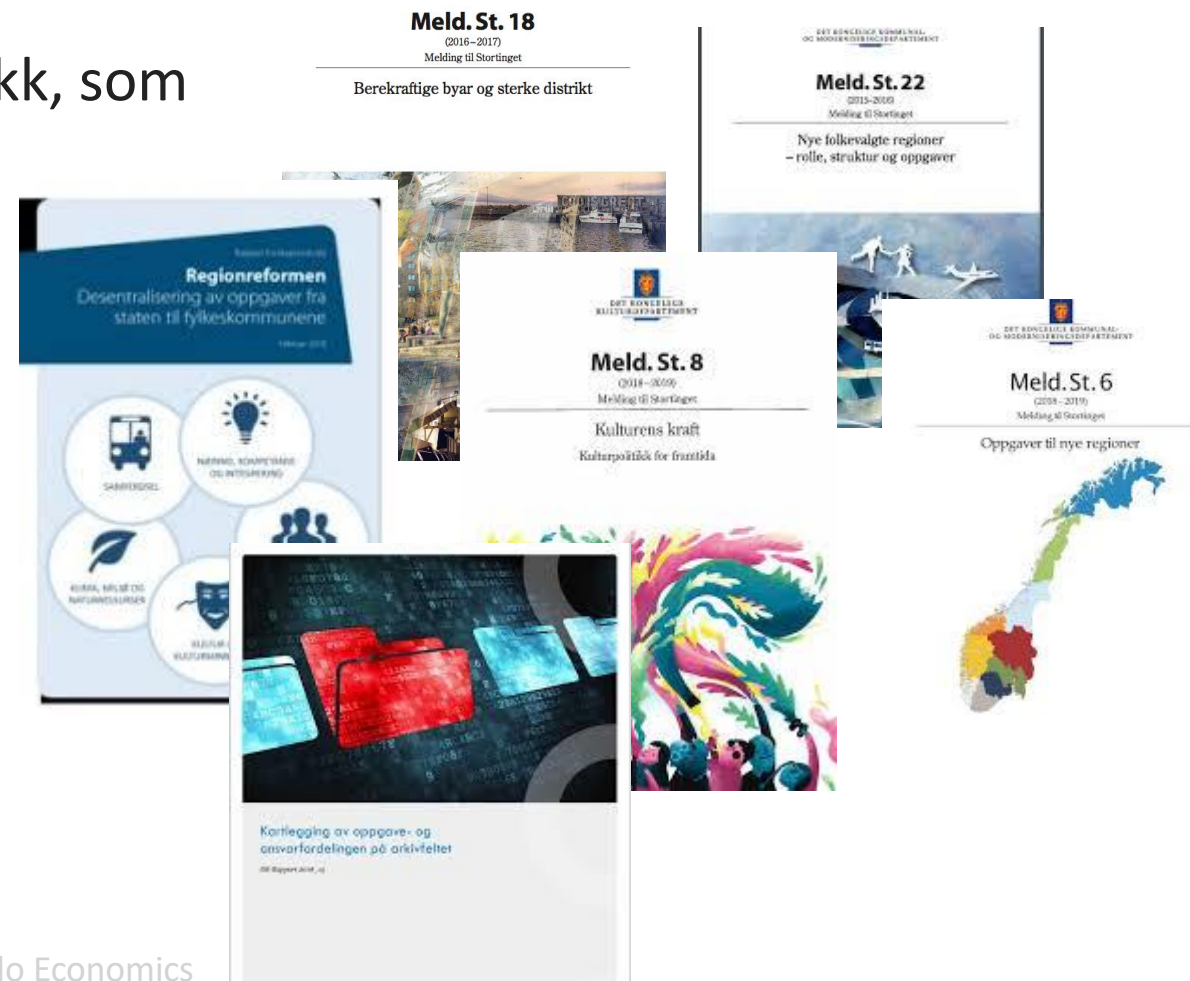
Arkivverkets tilpasning til regionreformen

Arkivarforeningen 25. mars 2019

Bakgrunn for og gjennomføring av prosjektet

- Styringssignaler og regjeringens politikk, som lå fast våren 2018:
- - og som skulle komme:
- I tillegg

Tildelingsbrev til Arkivverket 2018 og 2019:
«å jobbe for sterke og synlige arkivinstitusjoner og fagmiljøer i alle deler av landet»

Prosjektmandat

- Samfunns mål: «*Det er et ønske at de nye regionene skal ha sterke fagmiljøer som er av en slik størrelse at de er robuste nok til å vedlikeholde og utvikle kompetanse og tjenester. Samtidig skal arkivsektoren utnytte ressursene på en mest mulig effektiv måte på tvers av forvaltningsnivåene*».
- Effektmål: «*Arkivverket vil finne en samarbeidsform med regional sektor som gir best mulig tjeneste til våre brukere samtidig som våre egne ressurser utnyttes på en best mulig måte*».
- Resultatmål/leveranser:
 - *Kartlegge hvilke prosesser som foregår utenfor AV, men som har relevans for beslutninger AV kan ta.*
 - *Gjennomgang av Arkivverkets oppgaver med tanke på om det finnes oppgaver som kan overføres til de nye fylkeskommunene, eller om oppgaver er egnet til å samarbeide om, alternativt settes ut til en regional arkivinstitusjon.*
 - *Utrede forslag til modeller.*

Ekspertutvalget

1. Nedsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet, etter anmodning fra Stortinget i forbindelse med regjeringens forslag til regionreform.
2. Utvalget fikk i mandat å vurdere overføring av ansvar, oppgaver og myndighet til de nye fylkeskommunene.
3. Det var en forutsetning at utvalget skulle følge opp Stortingets behandling av Meld. St. 22 (2015–2016) Nye folkevalgte regioner – rolle, struktur og oppgaver. Førrende prinsipper ble hentet fra denne meldingen og videreført i utvalgets arbeid.

Hva kan Ekspertutvalgets prinsipper bety for arkiv?

- Fylkeskommunene skal få en tydeligere rolle, også på kulturfeltet. Det er politiske føringer for å overføre enkelte statlige oppgaver til fylkeskommunen. Utvalgets kriterier taler for samling og styrking av fagmiljøer i de nye fylkene.
- Oppgaver som kan ligge nært brukerne bør gjøre det, men uten at det går på bekostning av tilfredsstillende faglig nivå.
- Ved å forankre kulturoppgaver politisk forventer man å oppnå større gjennomslagskraft, engasjement og samordning av oppgaver. Dette skal skje gjennom det fylkeskommunale planarbeidet (bruk av Plan- og bygningsloven) Arkiv kan også innarbeides i planarbeidet.
- Oppgaver som krever et nasjonalt overblikk er ikke aktuelle å overføre.

Oppgaver og ansvar som kan vurderes overført til de nye fylkeskommunene

Hva kan det bety for oppgaveutførelsen på arkivfeltet dersom oppgaver og ansvar flyttes fra staten til fylkeskommunene?

Utgangspunkt i tre overordnede roller:

- › Rollen som **arkivmyndighet**. Bør fylkeskommuner og kommuner få utvidet myndighet for egne arkiver?
- › Rollen som **utviklingsaktør** for arkivsektoren. Bør fylkeskommunen gis en tydeligere utviklerrolle, som tilrettelegger- og koordinator for arbeid med arkiv?
- › Rollen som **bevarings- og formidlingsinstitusjon** for statlige og private arkiv ('nasjonalarkivrollen'). Hvordan kan Arkivverket samarbeide i regionene og samordne sine oppgaver med andre aktører?

Dersom oppgaver overføres til fylkeskommunen

- › Overføring av myndighet
 - › I tråd med politiske føringer for organisering og ansvarsdeling mellom forvaltningsnivåene.
 - › Kan bidra til å fremme lokal involvering og styrke regionale faginstitusjoner og –miljø.
 - › Risiko for at det utvikles ulik praksis og bidra til en mer fragmentert arkivsektor.
- › Overføring av utviklingsoppgaver
 - › Samarbeidspartner for Arkivverket i regionen.
 - › Kan implementere nasjonal arkivpolitikk i fylket (samordning og utvikling).
 - › Kan konsolidere institusjonslandskapet og styrke de regionale fagmiljøene gjennom samarbeid og fellesløsninger.
 - › Integrere arkiv i regionalt planverk.
- › Dersom overføring skjer må det følge med en finansieringsløsning.

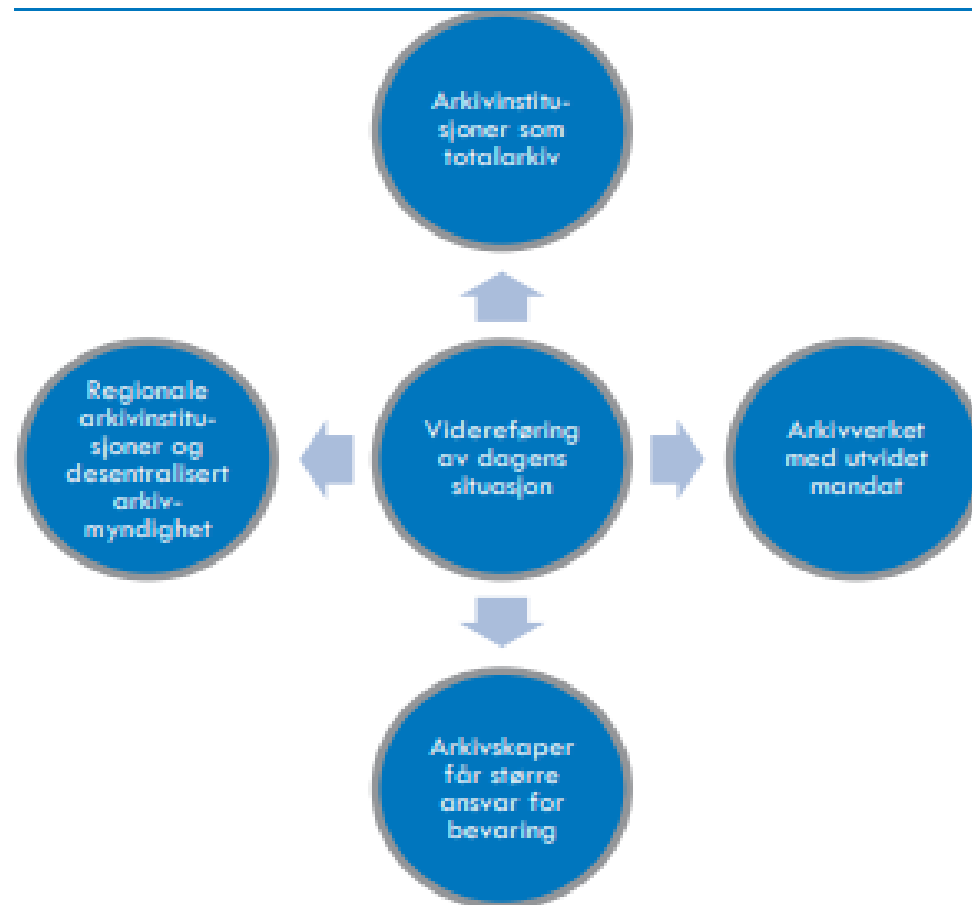
Dersom Arkivverket inngår i samarbeidsløsninger

- › Oppgaver med bevaring og formidling
 - › Større fagmiljø med mer variert kompetanse.
 - › Potensial for bedre ressursutnyttelse.
 - › Brukerne et bedre tilbud med én fysisk inngang til arkivene.

Mulige veier å gå for fremtidig organisering av arkivsektoren

- For å få til sterkere arkivfaglige miljøer i hele landet har prosjektet, i tråd med mandatet, sett på overordnede tilnærminger til mulige måter å organisere arkivsektoren på i framtiden.
- Tegner andre løsninger enn Oslo Economics →
- De mulige veiene er formulert som modeller:
 - 1) Fylkeskommunemodellen.
 - 2) Tilpasninger innenfor dagens organisering.
 - 3) Arkivverket som regional tjenesteyter.

Modeller

- Fylkeskommunemodellen
 - En fylkeskommunal institusjon opprettes i hver region, med operative oppgaver med arkiv fra alle tre forvaltningsnivå. Kan innebære ulike grader av overføring av oppgaver og eventuell forankring i lovverk (se Bibliotekloven).
- Tilpasninger innenfor dagens organisering – to veier, hvor den ene ikke utelukker den andre
 - Samarbeid på tvers av dagens institusjoner ved å spille inn i fellesskap til fylkeskommunalt planarbeid. Kan også kombineres med ulike samlokaliseringssløsninger.
 - Videreutvikling av samarbeidsløsninger som i Pilot Agder, med integrasjon av oppgaver. Kan gjøres også ved enklere samlokaliseringssløsninger (eks. Stavanger, Kongsberg).
- Arkivverket som regional tjenesteyter
 - Det opprettes en statlig arkivinstitusjon i hvert fylke, som har ansvaret for arkiver fra alle tre forvaltningsnivå. Ledes av en regiondirektør som er underlagt Riksarkivaren. Overføring av alle oppgaver til statlig nivå.